

MINISTARSTVO PROSVETE, NAUKE I TEHNOLOŠKOG RAZVOJA  
REPUBLIKE SRBIJE I SRPSKO BIOLOŠKO DRUŠTVO

TEST IZ BIOLOGIJE ZA V. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE  
Općinsko natjecanje, 10. 4. 2022. godine

Šifra: \_\_\_\_\_

1. Poveži pojam s njegovim objašnjenjem tako što ćeš upisati odgovarajuće slovo na linijama iza navedene osobine.

**Pojam**

**Objašnjenje**

- |                      |   |
|----------------------|---|
| 1) Mikroskop____     | A) Unošenje plinova iz okoline.                                       |
| 2) Stanica____       | B) Sprava za uveličavanje sitnih objekata.                            |
| 3) Nasljeđivanje____ | C) Osnovna jedinica građe i funkcije živih bića.                      |
| 4) Organizam____     | D) Prenosjenje nasljednih osobina s roditelja na potomstvo.           |
| 5) Vrsta____         | E) Skup svih organizama sa sličnim odlikama i nasljednim materijalom. |
| 6) Disanje____       | F) Drugi naziv za živo biće.  |

2. Zaokruži slovo ispred živog bića čije su stanice vidljive golim okom.

- 1) vrabac
- 2) kora drveta
- 3) pomoranča
- 4) krumpir

3. Navedene pojmove, obilježene od 1 do 5, poredaj tako da čine niz koji pokazuje razinu organizacije (od najjednostavnije do najstroženije razine organizacije).

- 1) ORGAN; 2) TKIVO; 3) STANICA; 4) ORGANIZAM; 5) SUSTAV ORGANA



4. Zaokruži T ukoliko je iskaz točan odnosno N ukoliko je netočan.

- |   |   |   |
|---|---|---|
| 1) Transpiracija se obavlja preko svih vegetativnih organa biljke.                        | T | N |
| 2) Stanice s kloroplastima nalaze se samo u listovima.                                    | T | N |
| 3) Biljke reagiraju na podražaje.   | T | N |
| 4) Tijekom vegetativnog razmnožavanja biljaka ne dolazi do razmjene genetskog materijala. | T | N |
| 5) Proces disanja biljaka odvija se isključivo noću, dok se danju samo vrši fotosinteza.  | T | N |
| 6) Eukariotske stanice imaju organiziranu jezgru.   | T | N |

**5. Organizmi koji su sposobni uz pomoć svjetlosti, vode i klorofila stvarati hranu i kisik su:**

- 1) autotrofi
- 2) heterotrofi
- 3) miksotrofi
- 4) biljojedi

**6. Zaokruži točan odgovor. Ukoliko želimo u naš organizam unijeti što više bjelančevina, konzumirat ćemo:**

- 1) bananu
- 2) rižu
- 3) jaja
- 4) maslac

**7. Dane organizme razvrstaj u skupine kojima pripadaju:**

A) vrganj, B) kukurek, C) ešerihija, D) papučica, E) rak

- 1) Biljke \_\_\_\_\_
- 2) Životinje \_\_\_\_\_
- 3) Gljive \_\_\_\_\_
- 4) Bakterije i arhee \_\_\_\_\_
- 5) Protisti \_\_\_\_\_

**8. U tablici su dani organizmi. Obilježi znakom + koji je tip razmnožavanja prisutan kod danog organizma, a znakom – ako je odsutan tip razmnožavanja.**

<b>Tip razmnožavanja</b>	pupanje	vegetativno razmnožavanje	spolno razmnožavanje
<b>Organizam</b>			
Bakterija			
Vrabac			
Kvasac			
Šljiva			

**9. Koji je od navedenih organizama parazit? Zaokruži točan odgovor.**

- 1) biljna uš
- 2) klorela
- 3) šišmiš
- 4) bijeli bor
- 5) rastavić

**10. Zaokruži T ukoliko je odgovor točan ili N ukoliko odgovor nije točan.**

- |  |   |   |
|--|---|---|
| 1) Biljka izlučuje višak vode uglavnom u vidu vodene pare.   | T | N |
| 2) Suh i topao zrak smanjuje brzinu odavanja vode iz biljke. | T | N |
| 3) Urin (mokraća) sadrži oko 80 % vode.                      | T | N |
| 4) Znoj je sličnog sastava kao i mokraća.                    | T | N |

**11. Kapetan Kuka ozloglašeni je neprijatelj Petra Pana. Razvrstaj osobine kapetana Kuke u određene kolone tako što ćeš upisati broj ispred osobine u odgovarajuće mjesto u tablici. Svaki broj možeš upotrebiti samo jednom.**

- 1) dobar plivač
- 2) riđa brada
- 3) govori engleski i shvahili jezik
- 4) oblik uha

Stečene osobine

Nasljedne osobine

**12. Prilikom funkcioniranja organizama nastaju štetne tvari kojih se organizam treba osloboditi. Obilježi znakom + organe/sustave organa s odgovarajućim tvarima koje se preko njih izbacuju, a znakom – ako se ne izbacuju.**

Tvar	znoj	ugljičkov dioksid	voda u vidu vodene pare	mokraća
Organ/sustav organa				
Sustav organa za disanje				
Koža				
Bubrezi				

**13. Saprotrofna prehrana prisutna je kod:**

- 1) gljiva i nekih bakterija
- 2) samo kod alga
- 3) samo kod biljaka
- 4) biljaka, alga i nekih bakterija

**14. Na lijevoj strani navedene su neke od osobina živih bića. Poveži ih s odgovarajućim primjerima koji su napisani na desnoj strani tako što ćeš upisati odgovarajući broj na linijama iza navedene osobine.**

PODRAŽLJIVOST \_\_\_\_\_  
IZLUČIVANJE \_\_\_\_\_  
POKRETLJIVOST \_\_\_\_\_  
RAST I RAZVOJ \_\_\_\_\_

1. Magdalena preskače vijaču.
2. Čovjek se znoji ljeti više nego zimi.
3. Iz jajeta se izleglo mladunče kornjače.
4. Dragan je osjetio miris svog omiljenog peciva.

**15. U Vennov dijagram pravilno rasporedi adaptacije za odgovarajuću životnu sredinu.**

Adaptacije: 1) peraja, 2) škrge, 3) pluća, 4) plovne kožice, 5) vretenast oblik tijela, 6) linjanje, 7) oštri zubi.

